

Advies 2: Gebruik Google en Apple API

Begeleidingscommissie Digitale Ondersteuning Bestrijding Covid-19

30 juni 2020

Inleiding Begeleidingscommissie

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een Begeleidingscommissie ingesteld die de Minister zal adviseren over digitale ondersteuning bij de bestrijding van Covid-19. De begeleidingscommissie brengt naast gevraagde adviezen ook ongevraagde 'flitsadviezen' uit. Dit flitsadvies gaat in op het gebruik van de Google en Apple API.

Advies 2: Gebruik Google en Apple API

1. De Nederlandse notificatie-app is een app die wordt ontwikkeld door de Rijksoverheid. Indien het tot een lancering komt, zal de overheid burgers actief aansporen de app te downloaden en in gebruik te nemen.
2. Om de Nederlandse notificatie-app en notificatie-apps van andere landen mogelijk te maken, hebben Google en Apple functionaliteiten en een API ontwikkeld en toegevoegd aan hun mobiele besturingssystemen. In theorie is het met deze functionaliteiten mogelijk dat Google en Apple achterhalen welke personen besmet zijn of zijn geweest met COVID-19. In theorie is het zelfs mogelijk bij te houden welke personen van dichtbij contact hebben gehad met elkaar. Bovendien zijn Google en Apple voornemens om notificatie-functionaliteiten ook toe te voegen aan hun besturingssystemen, zonder dat daar een speciale app voor vereist is.
3. Informatie over wie wel of niet besmet is (geweest) met COVID-19, en wie van dichtbij contact heeft met wie, is cruciale en privacygevoelige informatie. Uitgangspunt van de Nederlandse overheid is daarom altijd geweest dat informatie verzameld door de notificatie-app, onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van VWS, uitsluitend op de telefoon verwerkt wordt en niet met derden wordt gedeeld. Het is niet wenselijk dat anderen, waaronder commerciële bedrijven, (decentrale) overheden of buitenlandse overheden inzage in of zeggenschap krijgen over dergelijke privacygevoelige informatie.
4. Indien de functionaliteiten van de notificatie-app op enig moment in de toekomst 'native' ingebouwd worden in de software of besturingssystemen van Google en/of Apple dan blijven alle argumenten onverminderd van kracht.
5. De Rijksoverheid, meer specifiek het Ministerie van VWS moet exclusieve verwerkingsverantwoordelijkheid nemen en houden over de gegevensverwerking en mag derde partijen slechts inschakelen indien deze strikte geheimhouding garanderen en garanderen dat zij uitsluitend conform de instructies van de Rijksoverheid gegevens zullen verwerken.

Gelet op het voorgaande adviseert de Begeleidingscommissie de Minister van VWS om met Google en Apple een verwerkersovereenkomst als bedoeld in artikel 28 van de Algemene verordening gegevensbescherming te sluiten. De begeleidingscommissie adviseert om in die verwerkersovereenkomst op te nemen dat Google en Apple garanderen dat zij geen gegevens, -op welke manier dan ook verzameld- in het kader van het gebruik van de notificatie-app zullen verwerken voor eigen doeleinden, óók niet wanneer functionaliteit van de notificatie-app in de besturingssystemen en/of software van Google en Apple zèlf ingebouwd zal worden.

Voor Android toestellen wordt om de notificatie-app te laten functioneren als voorwaarde gesteld dat geolocatie wordt aangezet. De Begeleidingscommissie adviseert de Minister van VWS bovendien om in de verwerkersovereenkomst met Google op te nemen dat gebruikers van Android toestellen niet verplicht worden om geolocatie aan te zetten, nu geolocatie niet noodzakelijk is voor het functioneren van de app.

Bovenstaande geldt zowel voor de notificatie-app die wordt ontwikkeld in de context van COVID-19 alsook voor een eventuele toekomstige situatie waarin een notificatie-app in de besturingssystemen en/of software van Google en Apple zèlf ingebouwd zal worden.

De Begeleidingscommissie adviseert de Minister van VWS om – gegeven het maatschappelijk belang van de volksgezondheid, waartoe gebruik van de COVID-app kan bijdragen, de gevoelige aard van de gegevensverwerking en de schaal waarop gegevens zullen worden verwerkt – de Autoriteit Persoonsgegevens te verzoeken om toezicht te houden op zorgvuldige naleving van de regels ter bescherming van persoonsgegevens door alle bij de COVID-app betrokken partijen, inclusief Google en Apple.

Ten slotte adviseert de Begeleidingscommissie om dit onderwerp in Europees verband aan te kaarten omdat dit probleem ook in andere EU-lidstaten voor Nederlandse ingezetenen en ingezetenen van andere lidstaten kan ontstaan. Tegelijkertijd adviseert de Begeleidingscommissie om vooral niet te *wachten* op een gemeenschappelijk Europees standpunt en onverwijld zelf contact op te nemen met Google en Apple. Met name gezien het beoogde tijdpad van de pilot met de COVID-19 notificatie-app.